

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
Apare zilnic

Abonamentul:
Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe.
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

RUSIA ȘI ARDEALUL

Intrarea armatelor rusești în Ardeal și ajutorul pe care ni-l aduc nouă Românilor de aici împotriva Germanilor și Ungurilor, dușmanii noștri de totdeauna, e un fapt care se înscrie pe linia permanențelor istorice ale acestui leagăn al românismului.

Mulți dintre cei ce am privit coloanele rusești trecând prin satele și orașele noastre, am auzit în copilărie povestirile bunicilor despre o altă trecere a armatelor rusești prin aceleași sate și orașe la anul 1848, când au venit să înfrângă revoluția maghiară care voia pentru prima dată să încorporeze Ardealul românesc la Ungaria, pe nedrept. Trupele rusești de atunci au luptat aici pentru aceeași cauză pentru care au luptat și Moșii lui Avram Iancu, eroul revoluției românești dela 1848. De aceea nu e de mirare dacă întâlnirea de atunci dintre poporul nostru și armata rusească s'a întipărit în inima bătrânilor noștri ca o amintire din cele mai plăcute. În conștiința poporului nostru a rămas de atunci convingerea că poporul rusesc este un popor cu inimă bună și duioasă. Toate scenele cari se pot estesa în popor din acel episod poartă acest caracter.

Dar inima poporului român din Ardeal și istoria lui a cunoscut de mai înainte încă ocrotirea binefăcătoare a acestui mare popor dela Miază-Noapte.

În tot trecutul său neamul nostru din Ardeal a trebuit să suporte asalturile regilor unguri și a împăraților austriaci, iar într-o vreme și pe a principiilor calvini ai Ardealului, împotriva credinței sale pravoslavnice, pentru ca făcându-l catolic sau calvin, să-l poată mai ușor desnaționaliza.

Dar din veacul 17 și 18 poporul românesc din Ardeal și-a găsit o efectivă apărare a credinței sale în contra Curții din Viena, sau a principiilor calvini din Alba-Iulia, în puternica forță a Rusiei.

Mitropolitul Sava Brancovici din v. 17 a umblat prin Rusia după milă pentru Biserica ardeleană. Protopopul Eustație Vasilevici al Brașovului și alți urmași ai lui din veacul 18 se duceau adesea în Rusia de unde aduceau și ajutoare materiale, dar și sprijin împotriva persecuțiilor austriace.

Însăși reînființarea ierarhiei bisericești ortodoxe în Ardeal la 1760, după desființarea ei de Habsburgi, s'a făcut la stăruința Rusiei.

Astfel dacă neamul românesc din Ardeal și-a ocrotit ființa prin Biserica sa, putem spune că Rusia ajutând această Biserică, a contribuit efectiv la dăinuirea acestui neam. Nu degeaba ideea de rus se asociază în inima poporului nostru cu aceea de „om bun”.

Azi istoria se repetă. Armatele rusești ajută iarăși neamului românesc să elibereze pământul strămoșesc al Ardealului. Să ne gândim ce s'ar fi întâmplat cu noi dacă veneau până la Carpații de Sud Ungurii asociați cu Germanii. Vestile despre ororile pe cari le-au comis Ungurii în localitățile în cari au intrat în zilele trecute — și despre cari sperăm să dăm mâine precizări mai ample — ne arată la ce grozavii ne-am fi putut aștepta dacă nu ne venea în ajutor marea și invincibila armată rusească.

Această armată înscrie azi un nou act de ajutorare a neamului românesc din Ardeal.

Dumitru Stăniloae.

Comandamentele ciasului de față

Dăunăzi am ascultat la postul de radio Londra mesajul unui ofițer englez către poporul român.

Ofițerul vorbea frumos, într-o românească aproape impecabilă, de-și era mai mare dragul să-l ascultăm. Dar nu asupra frumuseții limbii, ci asupra cuprinsului acestui mesaj vrem să stăruim de astă dată. Fiindcă rar ni s'a dat să ascultăm o cuvântare mai cuprinzătoare, mai înțeleaptă și mai potrivită pentru ceasul de acum.

Iată ce a spus, în esență, distinsul ofițer englez în mesajul său:

Faceți zid în jurul tânărului vostru Rege, ascultați de guvernul Țării, păstrați disciplina și mai presus de toate feriți-vă de împărechieri. Fiți uniți în cugete și în simțiri, pentruca în frățească împreună lucrare să biruiți greutatea clipei.

*

În istoria României moderne regalitatea a fost cel mai puternic factor pentru menținerea echilibrului vieții politice și prin aceasta al unei evoluții normale a ei. Auguștii purtători ai demnității regale, în vremi de pace au știut domoli și uneori neutraliza vrășmășiile dintre partide, iar în momentele cruciale ale istoriei noastre au știut lua hotărâri eroice, menite să ducă la izbândă marile aspirații ale neamului, sau să ferească de naufragiu corabia vieții noastre de Stat bântuită de atâtea potrivnicii.

Prin înțelepciunea unei domnii îndelungate Regele Carol I a izbutit să întemeieze și să consolideze Regatul român, iar cu loialitatea sa devotată și patriotismul său cald urmașul lui, Ferdinand I, a patronat cea mai măreață epocă a vieții neamului: epoca unității naționale.

Tinărului Rege Mihai I i-a revenit greaua sarcină, ca într-o eclipsă a măririi noastre să întoarcă Țara din drumul înfrângerii cumplite de care era amenințată și s'o așeze iarăși în alvia firească a destinului ei. Și Suveranul și-a împlinit pe deplin datoria. Prin îndrăzneala faptă reparatorie din 23 August 1944 M. Sa și-a câștigat un nou titlu la veșnica recunoștință și iubire a întregului neam românesc.

Și atunci, cum n'am face cu toții zid în jurul Lui pentru toate câte ne vor mai fi date să le trăim?

Osebit de înțelepți și plini de patriotică jertfelnicie s'au arătat luminății bărbați de stat cari alcătuiesc astăzi guvernul Majestății Sale. Și atunci, cum n'am asculta de poruncile și poveștele ce ni le dau cu încercata lor experiență și cu însufleșita lor iubire de Țară — pentru fericirea nației dintru care au răsărit?

Cât despre buna rânduială care trebuie să domnească pretutindeni în cuprinsul Țării și despre unirea sfântă care se cade să călăuzească pașii noștri în mijlocul vrășmășiilor cari ne impresoară — ce-am putea spune mai mult decât că ele sunt porunci pe care nici o clipă nu ne este îngăduit să le uităm?

Distinsul ofițer dela postul de radio Londra a cuprins în mesajul său adresat poporului român cele mai înțelepte comandamente ale ciasului de față.

R. B.

Dreptatea este un element constitutiv absolut necesar pentru o pace durabilă; unde lipsește dreptatea, lipsește temelia pentru un edificiu traianic al ordinii din lume.

I. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

O importantă decizie a dlui G-ral Comandant Malinowski

București 12 — Ministerul Afacerilor Interne a dat o circulară către toți inspectorii administrativi, prefecții de județe și primarii de municipii, cărora le pune în vedere următoarele:

Orice cerere provenită din partea vreunei unități a Armatei Sovietice, ca să i se poată da curs, trebuie să aibă aprobarea dlui General Malinowski, comandantul trupelor sovietice de pe teritoriul României, sau a împuternicitului său, dl Colonel Ivan Stefanovici Sidorov.

Cererile cari contravin acestei dispoziții, vor fi semnalate Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul R. S. (relațiile cu Armata Sovietică).

La ultima oră: Ororile comise de unguri la Cornești.

Invățătura zilei

Nu te lăsa biruit de rău, ci biruește răul cu binele.

Romani 12, 21

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Miercuri 13 l. c. — Muc. Corneliu Sutașul

Serviciul religios

În fiecare zi dimineața la ora 6¹/₂, Utrerie și în continuare *Sfânta Liturghie*. În fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „*Acatistul Maicii Domnului*”.

FARMACIILE DE SERVICIU

Marți 12 Emil Wermescher Piața Regele Ferdinand 17; Miercuri 13: Victor Lieb, str. Regina Maria 59; Joi 14 Victor Pop str. Regina Maria 36; Vineri 15 Erich Müller, Piața Regele Ferdinand 10; Sâmbătă 16 Siegfried Timal, str. Turnului 18.

Telegrame

primite de înalt Prea Sf. nostru Mitropolit NICOLAE al Ardealului

I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a primit următoarele telegrame de răspuns la felicitările trimise în urma actului dela 23 August a. c.

București, Palatul Regal 4 24 20 9 9 12

I. P. S. S.

NICOLAE, Mitropolitul Ardealului Sibiu

Mulțumesc înalt Prea Sfinției Voastre pentru simțimentele de devotament exprimate.

MIHAI R.

București 25 30 5 25 4 9 21

I. P. S. S.

Mitropolit NICOLAE BĂLAN

Sibiu

Mulțumesc înalt Prea Sfinției Tale pentru sentimentele exprimate rugând pe bunul Dumnezeu să realizeze aspirațiile Neamului nostru.

CONST. I. C. BRĂTIANU

București 399 50 4 9 130

I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului

Mulțumesc călduros înalt Prea Sfinției Voastre cât și Clerului și poporului dreptcredincios pentru felicitările primite asigurându-Vă că pe curând Ardealul va reveni întreg Patriei Mame spre liniștea ardelenilor azi pribegi.

General de C. A.
BOICEANU
Ministrul Educației Naționale
și al Cultelor

Pentru comercianții speculanți

București 12 — Constatându-se că numeroși comercianți speculează buna credință a trupelor sovietice, vânzându-le mărfuri pe prețuri exorbitante, autoritățile de resort au dat un ultim avertisment acestor speculanți, punându-le în vedere următoarele: Respectarea riguroasă a prețurilor oficiale; afișarea lor la loc vizibil; calcularea rublei la cursul fixat de autoritățile competente.

Abuzurile vor fi drastic sancționate.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

Armatele aliate înaintază pe teritoriul german

Londra 12 — Trupe aliate au invadat Germania, cu puternice forțe, la nord de Trier. Invadarea a urmat după o înaintare în linie dreaptă, de-a lungul ducatului de Luxemburg. Până azi noapte trupele aliate înaintaseră circa 10 km. în interiorul Germaniei și se găsesc acum la o bătaie de tun de linia Siegfried.

Când se vor deschide școlile de ucenici?

București 11 — Potrivit noulor instrucțiuni, cursurile școlilor de ucenici se vor deschide la 1 Octombrie 1944.

Umorul războiului

Spectacol fantastic a fost oferit publicului din orașul Anvers. Prizonierii germani și fasciștii belgieni din aceeași regiune, aduși la Anvers, în grădina zoologică a orașului, au fost închiși în cuștile grădinii; și anume: ofițerii au fost puși în cuștile pentru lei, subofițerii în cele pentru pantere, fasciștii în cuștile pentru tigri, iar femeile care au fraternizat cu nemții, în cuștile unde stătuseră pisicile sălbatice...

Un comunicat

pentru refugiații din Ardealul de Nord

București 11 — Comisariatul general al refugiaților și evacuațiilor invită pe funcționarii, comercianții și industriașii refugiați și expulzați din Ardealul de Nord să comunice de urgență acelui Comisariat (București, Str. Lunei 5), adresa actuală, precum și funcțiunea avută.

Refacerea Bazinului Donețului

Moscova 10 — Ziarele sovietice Izvestia și Pravda publică articole ample privitoare la refacerea regiunii industriale a Bazinului Donețului, a cărei importanță vitală pentru economia U. R. S. S. este cunoscută.

S'a împlinit un an dela eliberarea acelei regiuni, în care timp urmele războiului, cu devastările săvârșite de ocupanții germani, au fost șterse aproape în întregime.

Nu mai puțin decât 102 mine mai mici au fost repuse în stare de exploatare. Acestea, pe lângă numeroase fabrici și uzine, ateliere de montare și reparațiuni mecanice, ale căror coșuri fumegă din nou.

S'au redeschis Universitățile, școlile, teatrele, și în locul clădirilor distruse sau avariate au fost construite altele.

Uriașa operă de reconstrucție care s'a săvârșit în Bazinul Donețului — constată zărele amintite — dovedește vitalitatea poporului rus.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 11 Septembrie.

În zona Baraolt, trupele noastre continuă urmărirea inamicului înfrânt.

Pe cursul mijlociu al Mureșului, trupele noastre, în colaborare cu trupele sovietice, au sfărâmat rezistența inamică, înaintând către Nord.

În cursul dimineții, formațiuni motorizate germane au atacat în Sud-Vestul țării, cu direcția Timișoara. Luptele sunt în curs.

Frontul din Franța și Italia

Londra 12 — Comandamentul suprem al forțelor aliate expediționare comunică între altele:

În Franța armata I-a canadiană a deschis un atac decisiv asupra porturilor Boulogne, Calais, Dunkerque și Le Havre, sunt supuse unui violent bombardament aliat din aer, uscat și mare.

La N.E. de Le Havre trupele aliate au pătruns în periferiile orașului.

La Brest luptele de stradă continuă. În mai multe sectoare ale orașului, trupele germane au încetat de a mai rezista.

În Belgia, Armata I-a americană și a 2-a britanică au trecut în mai multe puncte frontiera Olandei.

Armata 3-a americană care operează la Sud de Nancy a stabilit contact cu trupele armatei 7-a americană la 27 Km. Vest de Dijon în sectorul Saulien și Samur. În acest sector unitățile Armatei 19-a germană care încercau să scape din încercuire au fost complet izolate.

Corespondenți de război telegrafiază că trupele americane care înaintau spre frontiera germaniei la Est de Thann au ocupat

în bună stare o mare porțiune din linia Siegfried.

În sectoarele Metz, Nancy, luptele grele continuă. Germanii opun o rezistență îndârjită.

La Est de Metz în ciuda rezistenței îndârjite a Germanilor, trupele americane au ocupat ceva teren și continuă înaintarea spre linia Siegfried.

La Vest de Belfort, orașul Vesout a fost ocupat de către trupele americane.

Trupele americane care au ocupat orașul Luxemburg continuând înaintarea au străpuns frontiera germană la Nord de Trier. În acest sector trupele armatei 2-a americane au intrat 5 Km. pe teritoriul Reichului.

În Italia s'a ocupat orașele Prato și Pistoja.

În Transilvania trupele române și sovietice luptând în comun au ocupat mai multe localități continuând înaintarea și au ajuns la Cluj. Acest oraș se află la jumătatea drumului între București și Budapesta.

În partea de Nord a frontului trupele sovietice au trecut trecătorile Carpaților în mai multe puncte spre Transilvania.

Radio Ankara anunță că germanii au părăsit insula Kios și au început evacuarea insulelor Lemnos și Leros la Sud de Kios.

FRONTUL DIN RĂSĂRIT

Biroul sovietic de informațiuni comunică între altele că în cursul de 11 Sept. trupele sovietice au ocupat la S. V. de Lomșa peste 30 localități, iar în sectorul central al României au ajuns la Sighișoara Mediaș, Petroșani și la alte 200 localități printre cari Vardieș, Homorod-Ocland, Hoghiz, Adamuș, Măieruș, Apața, Augustin și Daneș.

Londra 11 — La Moscova a avut loc prima ședință comună aliată pentru discutarea armistițiului cu România. Au participat dnii: Molotoff, comisarul poporului pentru afacerile externe, ambasadorul britanic la Moscova, ambasadorul Statelor Unite și dl Lucrețiu Pătrășcanu, șeful delegației României.

Ultima Oră

Drorile comise de unguri la Cornești

Ostași români uciși și desfigurați sălbatic

— DELA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL —

Cornești 11 — Azi după amiază, împreună cu organele anchetatoare, am ajuns la Cornești (jud. Târnava Mică). Misiunea noastră a fost cât se poate de sumară: trebuia să luăm act de fărâdelegile comise de unguri împotriva ostașilor români. Nu mai puțin decât 20 dintre acești bravi, cari nu aveau altă vină decât aceea de a-și fi apărat pământul străbun, au fost uciși mișelește și maltratați sălbatic, împotriva prevederilor convențiilor internaționale privitoare la tratamentul prizonierilor de război.

Moartea prin glonte, rară de altfel în cazurile constatate de noi, a fost suplinită sau urmată de acte de o cruzime specific ungurească: tăierea beregadei, amputarea nasului, ochii scoși, arterele dela mâini deschise, arși de vii, ș. a. Revenim mâne cu amănunte.

NICODIM BELEA

Editura și tiparul Tipografiei Arhiepiscopale, Sibiu.